

Oefening 5

- Opdracht 1** U gaat luisteren naar deel 1 van een radioprogramma van Radio Vooruit! U hoort eerst hoe het radioprogramma begint. U hoort de presentator. Hij vertelt waar het programma over gaat en welke gasten hij ontvangt. Hierbij is nog geen opgave.

Presentator: Goedemorgen luisteraars, fijn dat u luistert, welkom bij radio Vooruit! Vandaag gaan we het hebben over wereldburgerschap. Wat is een wereldburger eigenlijk? Voelt ú zich wereldburger? We gaan het allemaal bespreken. Om te beginnen houdt onze reporter straatinterviews. Voor het woord wereldburger zijn verschillende definities of omschrijvingen. De een zegt: het kan iemand zijn die zich overal thuis voelt. Bijvoorbeeld omdat hij of zij op verschillende plekken in de wereld gewoond heeft. Een ander zegt weer dat wereldburger betekent: leef in vrede en kijk en leer van elkaars positieve eigenschappen en verschillen. En weer iemand anders zal zeggen dat wereldburger betekent dat je je best doet om er een betere wereld van te maken voor iedereen.

Dit was het eerste fragment van het radioprogramma zonder opgaven. Dan gaan we nu verder met luisteren. Hiervoor moet u wèl opgaven maken.

Lees opgave 1 goed door. Vergeet niet om na het beantwoorden van de vraag meteen de volgende vraag te lezen.

Presentator: Luisteraars, eerst schakelen we over naar onze straatreporter Rachel Lap. Zij praat met voorbijgangers over het wereldburgerschap.

Reporter: Mevrouw, mevrouw mag ik u iets vragen?

Mevrouw (voorbijganger):
Ja, hoor.

Reporter: We zijn bezig met een programma over wereldburgers. Voelt u zich een wereldburger?

Mevrouw (voorbijganger):
O, dat is grappig dat u dat vraagt. Toevallig had ik er net gisteren een heel gesprek over. Ik ben namelijk geboren in Alkmaar. Mijn voorouders komen uit Frankrijk. Ik ben getrouwd met een Amerikaan en wij wonen in Limburg. Mijn zoon spreekt inmiddels vloeiend dialect, maar thuis spreken we Engels. Wie weet wonen we over een aantal jaren wel in California. Dus ja, ik voel me wel wereldburger. Grenzen vervagen steeds meer. Als wereldburgers zijn we met elkaar verbonden als één groot volk dat de aarde bewoont.

Reporter: En meneer, kan ik even met u praten? Ik ben van Radio Vooruit! We praten vandaag over wereldburgers. Voelt u zich een wereldburger?

Meneer (voorbijganger):

Tja, wat moet ik daarop zeggen. Ik weet het eigenlijk niet. Nee, ik denk het niet. Ik ben een burger van Nederland en ben daar eigenlijk best tevreden mee. Ik ben niet iemand die zich overal en in alle culturen thuis voelt, ja België misschien. Ik voel me wel betrokken met de mensen, de plaatsen en culturen waarin ik leef. Ik wil me graag inzetten in mijn eigen buurt en ervoor zorgen dat ik gelukkig ben met de mensen met wie ik leef.

Reporter: En u mevrouw, voelt u zich een wereldburger?

Mevrouw (voorbijganger):

Ja, ik voel me echt een wereldburger. Weet u waarom? Ik ben zelf getrouwd met een Indiase man. Mijn vriendenkring bestaat voor een groot deel uit mensen met gemengde relaties, gemixte huwelijken. We zoeken elkaar op. Gespreksstof is er genoeg. We praten over een Indiase film, een Brits kookboek. Zelf voelen we ons thuis in Nederland, Maleisië en India. Ik voel me wel verwant met Máxima. Net als zij zouden we een anwb-wegwijzer voor ons huis kunnen zetten met alle plekken waar we ons thuis voelen.

Reporter: En u meneer voelt u zich een wereldburger?

Meneer (voorbijganger):

Nou, ik moet u zeggen, het is bij mij een beetje veranderd. Vroeger dacht ik dat ik een wereldburger was, maar nu ben ik dat niet meer. Vroeger dacht ik dat overal kon wonen: in Turkije, in Nederland, in Spanje, maakt niet uit. Ik vond de mensen overal aardig en ik voelde me overal welkom. Maar ik ben van gedachten veranderd. Mijn ouders komen uit Turkije en ik woon hier vanaf mijn veertiende. Ik heb altijd prettig gewoond in Nederland, maar nu, de sfeer is zo veranderd.. Ik voel me niet meer thuis in Nederland. Ik voel me steeds minder wereldburger. Ik denk er sterk over om terug te gaan naar Turkije.

Reporter: Meneer, mag ik u wat vragen? Ik ben van de radio. Hoe denkt u erover? Vindt u uzelf een wereldburger?

Meneer (voorbijganger):

Nou nee, Ik vind mezelf geen wereldburger. Ik wil wel proberen om andere culturen te begrijpen. En wat grappig is, ik zie ik steeds beter hoe Hollands ik eigenlijk ben doordat ik nu al een tijdje in Frankrijk woon. Culturele verschillen worden pas echt duidelijk als je er direct mee geconfronteerd wordt. Ik zal wat gekke voorbeelden geven: een pagina van een boek omslaan met een natte vinger, katten in het bed van hun baasje, schoenen aan in huis, jonge meisjes gekleed in een minirokje. Allemaal voorbeelden van situaties die wij gewoon vinden maar die voor anderen misschien hinderlijk zijn.

Reporter: En meneer mag ik vragen, misschien heeft u al nagedacht over wereldburgerschap?

Meneer (voorbijganger):

Ja, over dat onderwerp heb ik inderdaad al wat langer nagedacht.

Reporter: Goed, dan kan ik u wel vragen: hoe herken je een wereldburger?

Meneer (voorbijganger):

Nou, hoe zal ik het zeggen. Wereldburgers herken je aan een makkelijke manier van omgaan met mensen uit andere culturen. Ze stellen mensen op hun gemak, ze gaan naar ze toe, gaan op een warme manier met anderen om. Zoiets is heel belangrijk, bijvoorbeeld bij het voeren van sollicitatiegesprekken. En een wereldburger zal niet zo snel oordelen over mensen uit andere culturen. Hij zal niet zo snel zeggen: dat is goed of dat is fout of dat is stom. Soms weet je de betekenis van bepaalde gebaren of handelingen niet. Soms ken je de emotionele betekenis niet, dus dan wacht je nog met je oordeel. Iedereen vindt zijn eigen gedrag tenslotte normaal, en het gedrag van de ander abnormaal. Dus als je met die verschillen een beetje kunt omgaan dan ben je toch ook wel een wereldburger.

Reporter: Nou dat is een mooi einde van dit interview. Bedankt allemaal voor jullie bijdrage. En dan weer terug naar de studio.

Presentator: Dank je wel, Rachel.

Opdracht 3 U gaat luisteren naar het tweede deel van Radio Vooruit! over wereldburgerschap. U hoort een gesprek tussen een presentatrice en een studiogast, de heer Versteeg. De presentator stelt de gast eerst even aan u voor. Hierbij is nog geen opgave.

Presentatrice: Goedendag luisteraars. In de studio gaan we vandaag praten met Gerrit Versteeg. Hij heeft een eigen bedrijf, een eigen taleninstituut. Meneer Versteeg heeft zijn instituut 'De wereldburger' genoemd. Meneer Versteeg, goedemorgen, hartelijk welkom.

Versteeg: Dag, leuk om hier te zijn. Ik ben blij dat ik iets mag vertellen over mijn eigen bedrijf De wereldburger.

Dan gaat deel 2 nu verder. Lees opgave 1 goed door. Vergeet niet om na het beantwoorden van de vraag meteen de volgende vraag te lezen.

- Presentatrice:** Uw bedrijf heet ‘De wereldburger’. Waarom heeft u die naam gekozen voor uw bedrijf?
- Versteeg:** Kijk, de wereld verandert en het is duidelijk dat de mensen in de wereld steeds dichter bij elkaar betrokken zullen zijn, steeds meer met elkaar zullen doen. Dat komt bijvoorbeeld door de transportmiddelen, zoals vliegtuigen, communicatiemiddelen zoals internet.
Ik heb als naam voor mijn bedrijf ‘De Wereldburger’ gekozen om aan te geven dat het taleninstituut een bijdrage wil leveren aan die betrokkenheid, aan wereldvrede.
Dat kunnen we doen door er bijvoorbeeld voor te zorgen dat er een dialoog ontstaat tussen mensen uit verschillende culturen. Dat kun je doen door aan de basis te beginnen. Door te praten, een dialoog te voeren, in je eigen omgeving, met je familie, op het werk, in je straat, op de sportvereniging, op de taalcursus enzovoorts.
- Presentatrice:** U geeft les aan anderstaligen. Zijn deze anderstalige cursisten ook wereldburgers?
- Versteeg:** Nou, in een groep cursisten zitten mensen uit allerlei culturen en taalgebieden. Die zullen allemaal min of meer wereldburgers zijn. Die hebben in ieder geval al een stap over hun eigen grenzen gezet om naar Nederland te komen.
Het uitgangspunt van een wereldburger is ‘gelijkwaardigheid in diversiteit’. We verschillen wel, we zijn niet hetzelfde, maar we zijn allemaal evenveel waard. Iedereen brengt zijn of haar eigen culturele waarden en normen mee. Ik probeer in mijn les de verbinding te leggen naar de eigen cultuur. Uhm, door een dialoog, door met elkaar te praten. Zo kunnen mensen over verschillende normen en waarden nadenken en bewust hun eigen keuzes maken. En dat praten gaat natuurlijk wel in het Nederlands.
- Presentatrice:** Discussieert u wel eens met uw cursisten over zoiets als het begrip wereldburger. En hoe gaan die discussies dan?
- Versteeg:** We discussiëren niet echt over het begrip ‘wereldburger’, maar in de lessen zitten allerlei stukjes die daar een bijdrage aan leveren. Het begint al met de eerste les.
Cursisten zoeken vaak veiligheid, bijvoorbeeld door naast mensen van hun eigen taal of geslacht te gaan zitten. Ik roep dan “Mixen!” en laat iedereen naast een ander zitten. Ik let er dan op dat de diversiteit zoveel mogelijk over de groep is verdeeld. Dat levert al een bijdrage aan de taal, doordat ze worden gedwongen om dezelfde voertaal te spreken: en dat is bij mij in de klas Nederlands.
- Versteeg:** Ook roep ik wel eens reacties op. We oefenen bijvoorbeeld tegenstellingen. Dan roep ik: ‘oorlog!’ Het is verbazend hoe weinig mensen de tegenstelling

‘vrede’ kennen. En dan vraag ik hoe dat nou komt. Dan zeggen cursisten vaak dat vrede iets is dat onbereikbaar is. Ik ga dan in de klas daarover praten, ik ga de dialoog aan. We praten over hoe we samen, in onze eigen omgeving, de basis voor wereldvrede kunnen leggen. Begin bijvoorbeeld eens een praatje met je burens. Als ze niks terugzeggen, wat doe jij dan?

Presentatrice: Voelt u uzelf ook een wereldburger? En kunt u vertellen waarom?

Versteeg: Voor wereldburger bestaat geen paspoort. Er is geen algemene thermometer die meet hoe groot of klein mijn wereldburgerschap is. Net zo min als er een vast moment is van wereldvrede. Ik zie het als een eeuwigdurend proces. Het gaat erom dat je iedere dag weer jezelf probeert in te leven in de ander. Ik doe mijn best om iedere dag een stap vooruit te zetten. Liefst samen met anderen.

Presentatrice: Meneer Versteeg. Dank u wel voor uw uitleg. En succes met uw werk. Fijn dat u naar onze studio heeft willen komen!

Versteeg: Graag gedaan.

Dit is het einde van het interview met de heer Versteeg.

Oefening 23

Bij de opdrachten wordt van u een langer antwoord verwacht. U hebt hier 30 seconden spreektijd. Soms staan er plaatjes of een stukje tekst bij een opdracht. U moet deze informatie gebruiken bij het geven van uw antwoord. Bij deze opdrachten krijgt u altijd 15 seconden de tijd om uw antwoord voor te bereiden. Een pieptoon geeft aan dat u moet beginnen met spreken.

Opdracht 1 Uw vriend gaat binnenkort op reis. Hij wil zijn paspoort verlengen. Hij weet niet hoe dat moet. Kijk naar de plaatjes.

“Weet jij hoe dat gaat, een paspoort aanvragen?”

Opdracht 2 U werkt als vrijwillige medewerkster in de Wereldwinkel. Vandaag komt er een nieuwe vrijwilliger. Zij vraagt u wat zij moet doen. Vertel haar wat zij moet doen. Kijk naar de plaatjes. Luister naar de medewerkster en vertel haar precies wat ze moet doen.

“Wat kan ik doen, vandaag?”

- Opdracht 3** U werkt bij een reisbureau. Een klant wil een reis boeken naar Turkije. Hij vraagt om advies over het hotel. U geeft de klant advies en legt ook uit waarom u dat advies geeft. Bekijk de informatie. Luister naar de vraag, geef uw klant advies en vertel ook waarom u dat advies geeft.

“Bij welk hotel zal ik reserveren?”

Oefening 24

Uw antwoorden bij de opdrachten moeten kort zijn. U hebt hier 20 seconden spreektijd. Soms staan er plaatjes of een stukje tekst bij de opdracht. Voor het bekijken van deze extra informatie krijgt u steeds vijf seconden de tijd. Een pieptoon geeft aan dat u moet beginnen met spreken.

- Opdracht 1** U heeft een cd gekocht met wereldmuziek. U komt thuis en ziet dat de verkeerde cd in het hoesje zit. U gaat terug naar de winkel. Wat zegt u tegen de verkoopster?
- Opdracht 2** U werkt bij een administratiekantoor. In het teamoverleg wilt u voorstellen om geen plastic bekertjes meer te gebruiken in de kantine. Wat zegt u in het overleg?
- Opdracht 3** Sommige mensen kopen bij de supermarkt koffie van een bekend merk. Anderen kopen Max Havelaar koffie. Vertel wat u het beste vindt, koffie van een bekend merk of eerlijke, fair trade, koffie. Vertel ook waarom u dat vindt.
- Opdracht 4** Sommige mensen zeggen dat een wereldburger iemand is die zich overal thuis voelt. Andere mensen zeggen dat een wereldburger iemand is die langere tijd in een ander land woont. Vertel wat volgens u een wereldburger is en waarom.